

De voordelen van een e-learning en traditioneel onderwijs gecombineerd.

Blended learning

Nascholing is een essentieel onderdeel van de professionaliteit van de apotheker. Net als e-health heeft het online leren zijn intrede gedaan in de apotheek. Online cursussen bestaan al jaren en bieden het gemak van nascholen waar en wanneer je wilt. Toch geven veel cursisten aan dat de stof niet goed blijft hangen. Nascholen op locatie biedt voordelen, zoals interactie met de docent en mede-cursisten. PAOFarmacie, opleidingsinstituut voor apothekers, heeft een nieuwe mogelijkheid tot nascholen ontwikkeld, die de voordelen van online nascholen en fysieke bijeenkomsten combineert: blended learning. "Apothekers willen tegenwoordig flexibel leren", vertelt Hans van Son, directeur bij PAOFarmacie.

Hans van Son

"Wij merkten bovendien dat bij veel fysieke cursussen de deelnemers niet allemaal over dezelfde voorkennis beschikten, waardoor de inhoud van de cursus niet optimaal aansloot bij het kennisniveau van alle deelnemers. Voor sommige cursisten is een deel van de lesstof al bekend. Hierdoor is het voor de docent lastig om de juiste verdieping aan te brengen. Daarom hebben wij in 2016, in samenwerking met een onderwijskundige, een nieuw didactisch model ontwikkeld, aan de hand waarvan we nu veel van onze nascholingen opzetten. Met dit nieuwe model bieden wij de cursist de mogelijkheid zich optimaal voor te bereiden op de fysieke cursus. We spreken overigens over leertrajecten, omdat ze uit meerdere componenten bestaan."

Memo trainer

De leertrajecten bestaan in ieder geval uit een online nascholing met een of meerdere toetsen, gevolgd door een fysieke bijeenkomst. Daarnaast kunnen verschillende items worden toegevoegd, zoals stellingen die beantwoord moeten worden of een reflectiemodule. De elektronische leeromgeving is heel gebruiksvriendelijk. Van Son "Deelnemers kunnen overal leren. Ze kunnen beginnen: op het werk, op de laptop, verder gaan in de trein en de online nascholing afmaken op de tablet op de bank. De nascholing gaat telkens door waar deze de vorige keer is gestopt.

Sofieke de Wilde

Ziekenhuisapotheker in opleiding, Sofieke de Wilde, heeft inmiddels twee nascholingen met blended learning gevolgd. "De voorbereiding voor een nascholing bestond voorheen uit huiswerk, voornamelijk uit veel artikelen lezen en een aantal opdrachten maken. Bij de nascholingen met blended learning is dit een online nascholing met een combinatie van theorie, filmpjes en een aantal vragen over bijvoorbeeld een artikel." De Wilde is heel enthousiast over de e-module. "Het is een hele prettige manier van voorbereiden. Je kunt het doen als je tijd hebt. Ik reis met de trein en doe de e-module op de heen- of terugreis van mijn werk. Door de toets aan het eind van de e-module krijg je bovendien meteen een indicatie of je de stof echt snapt."

Het leertraject bevat ook een zogenaamde memotrainer, met vragen gekoppeld aan de leerdoelen. "Cursisten kunnen in de memotrainer hun persoonlijke voorkeuren instellen", legt van Son uit. "Bijvoorbeeld dat ze elke dag een of twee vragen willen krijgen of eens per week meerdere vragen over de verschillende leerdoelen." Worden de vragen goed beantwoord, dan stopt de memo-trainer of gaat over naar een ander leerdoel. Worden veel vragen fout beantwoord, dan worden over dit onderwerp juist meer vragen gesteld.

Beter voorbereid

Reinier van Hest

Door het volgen van de online nascholing hebben alle deelnemers hetzelfde ingangsniveau voor de fysieke bijeenkomst. "Daardoor haal je meer rendement uit een nascholing", stelt Reinier van Hest, opleidingsdirecteur van de vervolgopleiding tot ziekenhuisapotheker. "Was de docent vroeger bijvoorbeeld veel tijd kwijt met een verhaal over een pneumonie, nu hoeft hij die basiskennis niet meer over te brengen. De docent kan tijdens de bijeenkomst direct de diepte in. Met casuïstiek, die de deelnemer eventueel zelf kan inbrengen of met die leerdoelen, waar de deelnemers bij toetsvragen uit de e-learning minder goed op scoorden."

De docent kan namelijk meekijken hoe de online nascholing wordt gemaakt door de deelnemers en krijgt zo op een presenteerblaadje aangereikt welke voorkennis de deelnemers hebben.

Welke onderwerpen zijn gemakkelijk en waar lopen de cursisten juist vast? "De docent kan tijdens de bijeenkomst niet alleen kennis overdragen, maar de cursisten die kennis ook echt laten toepassen. De bijeenkomst is meer een werkcollege geworden en is daardoor veel efficiënter", aldus van Hest.

Samenwerken

Een ander voordeel is dat apothekers minder tijd van de werkvloer afwezig zijn. Met blended learning kunnen zij een deel van de inhoud flexibel tot zich nemen. De fysieke bijeenkomst kan daardoor korter zijn. En doordat de online nascholing zoveel mogelijk de basiskennis bevat, zijn ze geschikt voor meerdere doelgroepen. "Bepaalde e-learnings die voor ziekenhuisapothekers zijn ontwikkeld, zijn ook geschikt voor openbaar of poliklinisch apothekers", zegt van Hest. "Als verschillende apothekers dezelfde online nascholing hebben gevolgd, hebben zij dezelfde basiskennis opgedaan. Met die kennis zijn ze beter in staat om informatie over een patiënt aan elkaar over te dragen. En samenwerken en communicaties zijn competenties die steeds belangrijker worden, nu patiënten korter in de tweede lijn blijven en specialisten vaker patiënten in de eerste lijn behandelen."

Nascholingen met blended learning

PAOFarmacie is met blended learning met een pilot van twee nascholingen gestart: Farmacogenetica voor de herregistratie van openbaar apothekers en Infectieziekten voor ziekenhuisapothekers in opleiding. Inmiddels zijn nog twee nascholingen van de opleiding tot ziekenhuisapotheker als blended learning geïntroduceerd: Kindergeneeskunde en Anesthesiologie en IC. Bij de herregistratie voor openbaar apothekers zijn inmiddels meerdere nascholingen in de vorm van blended learning leertrajecten beschikbaar. Deelnemers zijn enthousiast over deze flexibele manier van leren.